

بیانیه کانون حقوق‌دانان ایران در حمایت از بیانات شاهزاده رضا پهلوی و اقدامات این کانون در همین راستا

کانون حقوق‌دانان ایران، ضمن استقبال و حمایت کامل از تمامی بیانات هوشمندانه و حساب شده شاهزاده رضا پهلوی در گرددۀ‌های خبری امروز مورخ بیست و هشتم مهرماه ۱۴۰۱، در راستای فراخوان ایشان برای مشارکت عمومی در سرنگونی استبداد تبهکاران حکومت جهل و فساد اسلامی، و آمادگی لازم برای دوره پس‌اسنگونی از طریق اصلاح قوه قضائیه (دادگستری) و اصلاح قوانین، ابتدائاً با ذکر معضلات موجود و سپس با ارائه برنامه عمل خود، سهم خود را به عنوان بخشی از جامعه حقوقی میهن مان ایران به شرح زیر بر عهده می‌گیرد:

سرفصل مهم ترین مشکلات موجود در دستگاه قضائی:

وزارت دادگستری و نهادهای وابسته به آن در دوره حکومت اسلامی از جمله مراکزی بوده اند که بیشترین آسیب‌ها و ضربه‌ها را از ناحیه فساد شدید، بی‌لیاقتی، بی‌سودایی و ندانم کاری‌های روحانیت و اعوان و انصار وابسته به آنها خورده است و به جای آن که حلال مشکلات مردم باشد، خود به معضلی بزرگ برای مردم تبدیل شده است.

به همین جهت ضروری است تغییراتی وسیع در این بخش صورت پذیرد. اما مواردی که به نظر می‌رسد دارای اولویت فوری بوده و در دو تا سه ماه نخست پس از فروپاشی این حکومت قابل اجراء باشد در زیر، و پس از درج فهرست عمدۀ ترین مشکلات دادگستری، ارائه شده است.

اساساً در حال حاضر عمدۀ ترین مشکلات دادگستری کشور از قرار زیر است:

- ۱- فساد گسترده قضات و کارمندان دستگاه قضائی
- ۲- اشکالات جدی در آئین دادرسی کیفری و آئین دادرسی مدنی که موجب طولانی شدن رسیدگی به پرونده‌ها می‌شود (راه حل این بخش و بخش چهار که در زیر آمده، در اصلاح قوانین نهفته است که از بحث ساختاری فعلی خارج است و در جای دیگری مورد توجه قرار گرفته است)
- ۳- وجود حجم عظیمی از پرونده‌های در گردش
- ۴- اشکالاتی در برخی قوانین که موجب افزایش شدید پرونده‌های ورودی به دادگستری می‌شود
- ۵- نبود آموزش کافی در سطوح گوناگون قضائی و اداری
- ۶- نبود شفافیت در بودجه‌ها و پول‌های بسیار عظیم ورودی حاصل از پرونده‌ها به دادگستری
- ۷- وجود دادگاه‌های انقلاب و دادگاه روحانیت که عملاً به طور ملوک الطوایفی عمل می‌کنند.
- ۸- وضعیت فجیع زندان‌های رسمی کشور و نیز وجود زندان‌های غیررسمی ثبت نشده و زندان‌های رسمی مخفی
- ۹- نبود مرکز مجهز جرم شناسی فعال و موثر (اداره تشخیص هویت فعلی که در زیر مجموعه نیروی انتظامی عمل می‌کند - اولاً از نداشتن نیروی متخصص رنج می‌برد، دوم این که قادر تجهیزات لازم برای انجام وظیفه است، سوم قادر بودجه کافی است، چهارم این که لازم است از زیر مجموعه نیروی انتظامی خارج و به سازمانی مستقل تبدیل شود).

اقدامات ضروری در قوه قضائیه (راه حل‌های قابل اجراء) بلا فاصله پس از فروپاشی:

با توجه به اولویت‌ها و ضروریات، و همچنین امکانات موجود به لحاظ مالی، نیروی انسانی، واقعیات مدیریتی از جمله مانند سازمانی (اینرسی سازمانی) و غیره، موارد زیر به عنوان اقدامات ضروری و قابل اجراء در ماه‌های نخست پس از فروپاشی پیشنهاد می‌شود:

- ۱- قطع بی‌درنگ همکاری با روحانیون و افراد فاقد مدارک تحصیلات حقوقی که در حال حاضر در مسند قضاوت یا سایر پست‌های هم تراز مشغول به کار هستند.
- ۲- قطع همکاری با قضاتی که دارای تحصیلات حقوقی لازمه هستند اما به طور مکرر و متواتر متهم به فساد اخلاقی و مالی و امثال آن هستند، و ارسال پرونده آنها به دادگاه انتظامی قضات، با حق دریافت پایه حقوق در دوره رسیدگی به پرونده آنها
- ۳- قطع همکاری با کارمندان ناکارآمد و فاسد، و ارسال پرونده آنها به کارگزینی و حسب مورد به مراجع قضائی ذیصلاح برای رسیدگی‌های مربوطه
- ۴- کاهش حجم پرونده‌های ورودی از طریق اصلاح قوانین گوناگون از جمله قوانین آئین دادرسی، دیوان عدالت اداری، شهرداری‌ها، و غیره
- ۵- کاهش حجم پرونده‌های در گردش از طریق افزایش شعب دادگاه‌ها (در صورت حذف فساد مسلم حاکم بر دستگاه قضائی، درآمد فعلی دادگستری کاملاً پاسخگوی نیازهای مالی ناشی از افزایش پرسنل قضائی و اداری خواهد بود و مشکل بودجه وجود نخواهد داشت. ضمناً تعداد کافی از فارغ التحصیلان سالم حقوق و دارای تجربه و کالت یا مشاوره حقوقی، که با آموزشی کوتاه بتواند به استخدام دادگستری درآیند، وجود دارد و از این جهت نیز جای نگرانی نیست).
- ۶- قطع فوری دسترسی‌های مقامات معزول جمهوری اسلامی به حساب‌های شخصی حاوی پول و اموال دادگستری و بازگرداندن کنترل این منابع مالی به وزارت دادگستری
- ۷- انحلال دادگاه‌های انقلاب و روحانیت، و انتقال صلاحیت آنها به دادگاه‌های عمومی و سایر مراجع ذیربط حسب مورد
- ۸- انحلال و برچیدن زندان‌های غیررسمی و مخفی از سراسر کشور، آزادی زندانیان آنها به شرطی که زندانی سیاسی یا عقیدتی باشند و از مواردی نباشند که طی دادرسی عادل‌انه به جرائم عادی مندرج در قانون مجازات فعلی "و" مقبول در قانون مجازات پس از فروپاشی جمهوری اسلامی محکوم شده‌اند.
- ۹- آغاز روند استقلال دایره تشخیص هویت و تاسیس مراکز مجهر جرم شناسی در کشور
- ۱۰- انجام سایر تغییرات در سازمان‌های وزارت دادگستری از جمله ایجاد ارتباطات لازمه بین این وزارتخانه با دانشکده‌های حقوق و سایر مراکز آموزشی مرتبط و غیره

تغییرات فوری در قوانین

اعمال تغییر در بسیاری از قوانین ضروری است (حتی قوانینی مانند قانون حفظ درختان در حریم شهرها که مطلقاً جنبه سیاسی یا ربط به حکومت اسلامی ندارند اما به غایت غیرکارشناسانه تدوین شده‌اند). اما در این میان، برخی از قوانین بنا به دلائل گوناگون از اولویت و فوریت برای تغییر برخوردارند که در زیر به آنها اشاره شده است.

کانون حقوق‌دانان ایران

Iranian Lawyers Association

فهرستی از قوانینی که باید به فوریت تغییر کنند، توسط کانون حقوق‌دانان ایران که تشکیلاتی غیررسمی و متشکل از تعداد قابل توجهی از حقوق‌دانان، وکلاه و قضات دادگستری هستند تهیه شد. سپس از میان آنها، مواردی که لازم است در یکصد روز نخست باید تغییر کند مشخص شد. سپس، بعد از دریافت نظرات متخصصین اعم از حقوق‌دانان و سایر تخصص‌های مورد نیاز بر حسب هر قانون، تهیه پیش‌نویس‌های قوانین مذکور در دستور کار قرار گرفته است تا به تدریج برای اظهارنظر همگان در دسترس قرار گیرد.

فهرست قوانینی که از اولویت برای تغییر برخوردارند در زیر تقدیم شده است. پیش‌نویس پائزده مورد نخست می‌تواند از هم اکنون آمده شود تا در روزهای پس از سرنگونی مبنای بررسی و تصویب توسط نمایندگان منتخب ملت باشد. این قوانین توسط مجموعه‌ای از حقوق‌دانان آزادی خواه در حال تدوین است.

- ۱- قانون اساسی
- ۲- قانون مجازات اسلامی
- ۳- آین دادرسی کیفری
- ۴- آین نامه اجرایی سازمان زندانها و اقدامات تامینی و تربیتی کشور
- ۵- قانون مدنی
- ۶- آین دادرسی مدنی
- ۷- قانون دیوان عدالت اداری
- ۸- قانون نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی
- ۹- قانون مطبوعات
- ۱۰- قانون جرائم رایانه‌ای
- ۱۱- قانون استخدام کشوری و مقررات وابسته
- ۱۲- قوانین مرتبط با استخدام قضات و قوانین مرتبط با وکلاه
- ۱۳- قوانین مربوط به مناطق آزاد
- ۱۴- قانون حمایت از خانواده (و قوانین مرتبط با حقوق زنان و کودکان)
- ۱۵- قانون امور حسبي
- ۱۶- قانون کار
- ۱۷- قانون تجارت
- ۱۸- قوانین مالیاتی مانند قانون مالیات‌های مستقیم
- ۱۹- قوانین مرتبط با سرمایه گذاری خارجی (مانند قانون جلب و حمایت از سرمایه گذاری خارجی، قانون تشکیل شرکت سرمایه گذاری‌های خارجی، قانون تاسیس بانک‌های غیردولتی و قوانین پولی و بانکی کشور
- ۲۰- قوانین مرتبط با شهرداری‌ها (و آین نامه‌ها و بخشنامه‌ها مانند عوارض پذیره)
- ۲۱- قانون بخش تعاضی اقتصاد ج.ا.ا.
- ۲۲- قانون نظام صنفی

کانون حقوق‌دانان ایران

Iranian Lawyers Association

- ۲۳- قانون تجمیع عوارض (و عوارض بر فروش محصولات و تولیدات کارخانجات و واحدهای صنعتی و معدنی و کارگاه‌های غیرمشمول قانون نظام صنفی و غیره)
- ۲۴- قانون نوسازی و عمران شهری
- ۲۵- حجم انبوهی از مصوبات وزارت کشور، شوراهای اسلامی شهرها و غیره در موارد گوناگون از جمله اخذ غیروجه عوارض ارزش افزوده ناشی از تفكیک اراضی و اعیان (به دلیل اثرات تورمی، و جلوگیری از توسعه)
- ۲۶- قانون ثبت اسناد و برخی بخشنامه‌های مربوطه
- ۲۷- قانون ثبت احوال و برخی بخشنامه‌های مربوطه

کانون حقوق‌دانان ایران از همه حقوق‌دانان مبرز و دانا برای پاسخ مثبت به فراخوان شاهزاده رضا پهلوی، و همکاری با این کانون در نیل به اهداف فوق الاشاره، دعوت به همکاری می‌کند.

دست در دست هم دهیم به مهر
میهن خویش را کنیم آباد

با احترام
کانون حقوق‌دانان ایران
بیست هشتم مهرماه ۱۴۰۱
برابر با بیستم اکتبر ۲۰۲۲
<https://greenlawyers.wordpress.com>